

Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj

náměstí Barikád 1122/2, 130 00 Praha 3

tel: +420 950 179 400, fax: +420 950 179 401, e-mail: stredni.cechy@suip.cz, ID DS: nhtefdc

Spisová značka
Q4-2024-44

Naše č.j.
16537/4.30/24-3

Vyřizuje/kontakt

V Praze
26.07.2024

Poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“)

Vážený pane magistře,

Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj se sídlem v Praze, náměstí Barikád 1122/2 (dále jen „inspektorát“), obdržel dne 11. 7. 2024 prostřednictvím datové schránky žádost o poskytnutí informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím ze dne 8. 7. 2024 (dále jen „žádost“), kterou jste v zastoupení společnosti PricewaterhouseCoopers Legal s.r.o., advokátní kancelář, IČO 24162019.

Předmětem žádosti bylo poskytnutí níže uvedených informací týkajících se kontrolní činnosti inspekce práce podle zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, v platném znění, a to za období roků 2022, 2023 a 2024.

K žádosti Vám sdělujeme:

1) Kolik podnětů od fyzických osob – zaměstnanců/bývalých zaměstnanců nebo od zaměstnavatelů celkově obdržel Státní úřad inspekce práce („OIP“ nebo „inspekce práce“) v daném období a jaký počet z celkového počtu spadal do jednotlivých oblastí?

Pro usnadnění zasíláme níže tabulku k vyplnění:

	Počet podnětů 2022	Počet podnětů 2023	Počet podnětů 2024
Celkový počet podnětů	657	739	386
Z toho			
Oblast BOZP	122	121	63
Oblast nelegálního zaměstnávání cizinců ze třetích zemí	65	66	39
Oblast nelegálního zaměstnávání cizinců občanů EU	14	3	2

Oblast nelegálního zaměstnávání necizinců – tzv. švarcsystém	106	129	115
Oblast zastřených agentur práce	17	20	23
Oblast diskriminace a rovného zacházení	55	67	20
Novinky zavedené novelou zákoníku práce účinnou od 1.10.2023, resp. 1.1.2024 („Novela ZP“)	xxx	xxx	xxx
Porušování soukromí zaměstnanců	5	8	4
Ochrana oznamovatelů dle zákona č. 171/2023	xxx	0	0

K uvedeným počtům uvádíme, že jeden podnět může být zařazen do více úseků, proto nelze počty podnětů sčítat. V případě tzv. švarcsystému nutno podotknout, že tento se může objevovat jak v případě zaměstnávání „necizinců“, tak i v případě zaměstnávání „cizinců občanů EU“ či „cizinců ze třetích zemí“. Oblast „nelegálního zaměstnávání necizinců“ může obsahovat i jiné formy nelegálního zaměstnávání.

2) Kolik kontrol celkem zahájil OIP v daném období a jaký počet z celkového počtu spadal do jednotlivých oblastí?

Pro usnadnění zasíláme níže tabulku k vyplnění:

	Počet kontrol 2022	Počet kontrol 2023	Počet kontrol 2024
Celkový počet kontrol	1717	1834	857
Z toho			
Oblast BOZP	526	564	238
Oblast nelegálního zaměstnávání cizinců ze třetích zemí	514	697	314
Oblast nelegálního zaměstnávání občanů EU			
Oblast nelegálního zaměstnávání necizinců – tzv. švarcsystém			
Oblast zastřených agentur práce	54	58	75
Oblast diskriminace a rovného zacházení	36	40	11
Novinky zavedené Novelou ZP	xxx	xxx	xxx
Porušování soukromí zaměstnanců	9	10	5
Ochrana oznamovatelů dle zákona č. 171/2023	xxx	3	6

V případě počtu kontrol nelegálního zaměstnávání nelze při zahájení kontroly rozlišit, které oblasti se bude kontrola týkat. Kontroly jsou zahajovány na celou oblast nelegálního zaměstnávání.

3) Kolik podnětů či oznámení obdržel OIP od jiných orgánů veřejné správy a od jakých orgánů přicházely?

Pro usnadnění uvádíme níže tabulku k vyplnění:

	Počet podnětů/oznámení 2022	Počet podnětů/oznámení 2023	Počet podnětů/oznámení 2024
Celkový počet podnětů/oznámení orgánů veřejné správy	26	49	16
Z toho			

Finanční úřady	0	0	1
Úřady práce	17	16	1
Orgány správy sociálního zabezpečení	0	0	0
Zdravotní pojišťovny	0	0	0
Policie ČR	5	10	2

4) V případě, že SÚIP kontroluje plnění povinností zavedených Novelou ZP (bez ohledu na to, zda šlo o kontrolu zahájenou na podnět nebo kontrolu zahájenou z jiného důvodu a v jakém regionu byla kontrola prováděna), na co se zaměřoval nejčastěji?

Pro usnadnění uvádíme níže tabulku k vyplnění:

	Počet kontrol 2023 - 2024
Celkový počet kontrol zaměřených na Novelu ZP	xxx
Z toho	
Povinností týkající se práce na dálku	xxx
Povinnosti vztahující se k dohodám o práci konané mimo pracovní poměr	xxx
Povinnosti týkající se nepřetržitého odpočinku mezi směnami	xxx
Plnění informační povinnosti ze strany zaměstnavatele	xxx
Evidence a rozvrhování pracovní doby, evidence přesčasů	xxx

5) Jak velká část z celkového počtu provedených kontrol je provedena jako ohlášená a jako neohlášená? Můžete prosím specifikovat oblasti, na které se nejčastěji kontroly zaměřovaly?

Pro usnadnění uvádíme níže tabulku k vyplnění:

	Počet kontrol 2022	Počet kontrol 2023	Počet kontrol 2024
	Tři oblasti, na co se nejčastěji zaměřovaly – prosíme o co nejkonkrétnější specifikaci	Tři oblasti, na co se nejčastěji zaměřovaly – prosíme o co nejkonkrétnější specifikaci	Tři oblasti, na co se nejčastěji zaměřovaly – prosíme o co nejkonkrétnější specifikaci
Celkový počet kontrol	1728 z toho 24,97 % ohlášených	1824 z toho 27,35 % ohlášených	694 z toho 26,58 % ohlášených
Ohlášené	<ul style="list-style-type: none"> • Odměňování zaměstnanců, dodržování minimální mzdy a nejnižší úrovně zaručené mzdy • Kontroly v oblasti pracovní doby a doby odpočinku • Kontroly bezpečného provozování strojů a technických zařízení v zemědělství a v potravinářském průmyslu 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontroly v oblasti zdvihacích zařízení • Odměňování zaměstnanců, dodržování minimální mzdy a nejnižší úrovně zaručené mzdy • Kontroly BOZP v oblasti vyhrazených tlakových zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontroly v oblasti zdvihacích zařízení • Odměňování zaměstnanců, dodržování minimální mzdy a nejnižší úrovně zaručené mzdy • Kontroly v oblasti pracovní doby a doby odpočinku

<i>Neohlášené</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nelegální zaměstnávání občanů ČR a cizinců • Zastřené zprostředkování zaměstnání • BOZP 	<ul style="list-style-type: none"> • Nelegální zaměstnávání občanů ČR a cizinců • Zastřené zprostředkování zaměstnání • BOZP 	<ul style="list-style-type: none"> • Nelegální zaměstnávání občanů ČR a cizinců • Zastřené zprostředkování zaměstnání • BOZP
-------------------	---	---	---

Inspekce jsou zahajovány oznámením zaslaným kontrolované osobě nebo průkazem na místě. Pokud to neohrozí účel kontroly, je termín i zaměření inspekce zahájené průkazem s kontrolovanými osobami, předem telefonicky dohodnuto. V daném případě bylo rozdělení na kontroly ohlášené (tedy zahájené doručením oznámení o zahájení kontroly) a neohlášené (tedy zahájené předložením průkazu na místě kontroly) provedeno z celkového počtu inspekci za jednotlivé roky. V případě vhodnosti jsou jednotlivé kontroly slučovány do inspekci, kdy je v rámci jedné inspekce kontrolováno více oblastí, nelze tedy počet kontrol a počet inspekci pro účely způsobu zahájení kontroly srovnávat. U sdělení nejčastějších oblastí, na které se kontroly zaměřovaly, inspektorát vycházel z počtu kontrol zaměřených na jednotlivé oblasti.

6) *V kolika případech z provedených kontrol zaměřených na nelegální zaměstnávání necizinců, tzv. švarcsystém, došlo k udělení pokut, jaká byla nejvyšší a nejvyšší udělená pokuta právnické osobě, která nedodržela podmínky a umožnila výkon závislé práce mimo pracovní poměr, případně která opatření inspekce práce uložila?*

Pro usnadnění uvádíme níže tabulku k vyplnění:

	Počet	U kolika kontrol byla výsledkem pokuta pro příjemce služeb?	V kolika případech bylo uloženo jiné opatření než pokuta a o jaká opatření šlo
<i>Celkový počet kontrol zaměřených na tzv. švarcsystém</i>	1499	5	0

V daném případě se jedná o počet kontrol zaměřených na oblast nelegálního zaměstnávání, nikoli pouze na tzv. švarcsystém, jak bylo požadováno. Jak již bylo uvedeno výše (viz. bod 2)) kontroly zaměřené na nelegální zaměstnávání jsou zahajovány na celou oblast nelegálního zaměstnávání, nikoli pouze na určitou část. U počtu uložených pokut se již jedná o počet pokut, který byl udělen právnické osobě, která nedodržela podmínky a umožnila výkon závislé práce mimo pracovní poměr.

	Nejvyšší	Nejnižší	Průměrná
<i>Udělená pokuta</i>	1.600.000 Kč	80.000 Kč	548.000 Kč

K výše uvedené tabulce nutno podotknout, že inspektorát poměrně běžně ukládá pachatelům správní trest pokuty souhrnně za více spáchaných přestupků, a to v souladu s ust. § 41 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“). K uvedené výši pokuty tedy upozorňujeme, že řízení se mohlo týkat více přestupků, nejen umožnění výkonu závislé práce mimo pracovní poměr, jak požaduje žadatel. Jedná se o pravomocné pokuty.

7) *Kontroluje SÚIP případně podstatně zhoršení pracovních podmínek dle § 339a zákoníku práce po přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů?*

ANO // NE

K tomuto je třeba říci, že orgány inspekce práce jsou kontrolními orgány na úseku ochrany pracovních vztahů, pracovních podmínek, služby péče o dítě v dětské skupině i na vybraných

úsecích zaměstnanosti. Působnosti orgánů inspekce práce je upravena v ustanovení § 3 zákona o inspekci práce, což zahrnuje i citované ustanovení zákoníku práce. V tomto případě musí inspektorát žadateli vysvětlit, že nelze sdělit údaj o počtu kontrol, kdy sice bylo předmětné ustanovení kontrolováno, avšak nebylo zjištěno porušení daného ustanovení. Níže uvedený počet kontrol tedy zaznamenává počet kontrol provedených inspektorátem, při kterých bylo zjištěno porušení předmětného ustanovení.

Počet kontrol se zjištěním porušením za období od r. 2019 do r. 2024 – 0

8) Kontroluje SÚIP dodržování § 218 zákoníku práce týkající se převodu dovolené do dalšího kalendářního roku a jejího čerpání? Pokud ano, jaké sankce uděluje v případě porušení ze strany zaměstnavatele?

Počet kontrol této oblasti za rok 2019-2024	V kolika případech byla při kontrole udělena pokuta	V kolika případech bylo uloženo jiné opatření než pokuta a o jaká opatření šlo
283	3 Nejnižší pokuta: 2.000 Kč Nejvyšší pokuta: 5.000 Kč	V jednom případě uloženo napomenutí

Jak již bylo vysvětleno v předcházející odpovědi, inspektorát nemůže vymezit počet kontrol při kterých bylo kontrolováno dodržování ust. § 218 zákoníku práce, v tabulce uvedený počet kontrol tedy zaznamenává celkový počet kontrol v oblasti dovolené, které zahrnovaly mimo jiných i kontroly dodržování ust. § 218 zákoníku práce. U počtu uložených pokut se již jedná o počet pokut, který byl udělen za porušení předmětného ustanovení zákoníku práce.

V části týkající se

bodu 1) „Kolik podnětů od fyzických osob – zaměstnanců/bývalých zaměstnanců nebo od zaměstnavatelů celkově obdržel Státní úřad inspekce práce („OIP“ nebo „inspekce práce“) v daném Období a jaký počet z celkového počtu spadl do jednotlivých oblastí?“, konkrétně oblasti „Novinky zavedené novelou zákoníku práce účinnou od 1.10.2023, resp. 1.1.2024 („Novela ZP“),

bodu 2) „Kolik kontrol celkem zahájil OIP v daném Období a jaký počet z celkového počtu spadl do jednotlivých oblastí?“, konkrétně oblasti „Novinky zavedené Novelou ZP“, a

bodu 4) „V případě, že SÚIP kontroluje plnění povinností zavedených Novelou ZP (bez ohledu na to, zda šlo o kontrolu zahájenou na podnět nebo kontrolu zahájenou z jiného důvodu a v jakém regionu byla kontrola prováděna), na co se zaměřoval nejčastěji?“,

je inspektorát nucen rozhodnout o odmítnutí poskytnutí daných údajů.

S pozdravem

Rozdělovník:

1 x Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj

1 x